

Dirga, Lukáš

**Second World Conference for Religious Dialogue and Cooperation,
19.-22. 6. 2024, Strumica (Severní Makedonie)**

Religio. 2024, vol. 32, iss. 2, pp. 375-377

ISSN 1210-3640 (print); ISSN 2336-4475 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/Rel2014-38672>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.80726>

License: [CC BY-NC-ND 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Access Date: 19. 11. 2024

Version: 20241118

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Second World Conference for Religious Dialogue and Cooperation, 19. - 22. 6. 2024, Strumica (Severní Makedonie)

LUKÁŠ DIRGA

Ve dnech 19. až 22. června 2024 se ve městě Strumica v Severní Makedonii uskutečnila konference „Second World Conference for Religious Dialogue and Cooperation“. Jak vyplývá z názvu konference, jedná se o v pořadí druhý ročník,¹ jehož organizaci zajistilo Centrum pro interkulturní studia a výzkum při filozofické fakultě Univerzity svatých Cyrila a Metoděje ve Skopje. Pořádání „světových“ konferencí předcházela zkušenost se dvěma ročníky konferencí označených jako „evropské“.² Organizátoři tak patrně chtěli rozšířit svůj záběr za hranici Evropy a otevřít prostor pro diskusi a setkávání odbornic a odborníků z různých kontinentů. Minimálně z pohledu geografického rozložení se uvedená snaha setkala s úspěchem. Druhého ročníku konference se zúčastnilo více než 60 vystupujících, kteří reprezentovali 22 zemí, včetně zástupkyň a zástupců Austrálie, Íránu, Jihoafrické republiky, Kanady, Spojených států amerických či Tchaj-wanu. Nepřekvapivě byla však většina vystupujících z Evropy (Belgie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Česko, Estonsko, Itálie, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Rumunsko, Řecko, Severní Makedonie, Srbsko, Švédsko, Ukrajina, Velká Británie).

Přítomné účastnice a účastníky konference přivítali na slavnostním zahájení zástupci severomakedonského Ministerstva kultury, Univerzity svatých Cyrila a Metoděje ve Skopje a představitelé místní samosprávy (starostové měst Strumica a Novo Selo). Slovo si následně vzal předseda vědeckého a organizačního výboru konference Zoran Matevski s úvodním

1 První ročník se konal ve dnech 4. až 8. 10. 2023 v severomakedonském městě Struga.

2 První ročník evropské konference se konal ve dnech 14. až 17. 10. 2019. Druhý ročník byl kvůli omezením spojeným s pandemií Covid-19 uskutečněn s třífetým zpožděním ve dnech 13. až 16. 6. 2022. Dějištěm obou konferencí bylo severomakedonské město Struga.

příspěvkem, ve kterém zdůraznil potřebu společného dialogu a spolupráce v současné rozbourané době, ocenil skladbu a odbornost vystupujících a poděkoval za podporu přítomným zástupcům státu i samosprávy. Konference byla rozdělena do 8 plenárních jednání a jednoho on-line bloku. Diskuse byly náročné, a to nejen z pohledu diskutovaných témat, ale také délkou některých zasedání, která dosahovala až 3 hodin. V tomto ohledu si snaha přizvat k diskusi velké množství účinkujících vybrala svou daň.

Podtitulem konference byla otázka: Je sekularizace realita či mýtus? Hlavním diskusním rámcem se tak stala reflexe (de)sekularizační teze a jejich možných projevů v různých historických epochách a geografických oblastech, zejména ve vztahu k politické sféře. Velké množství příspěvků se vztahovalo k současným společenským změnám, novým fenoménům a jejich důsledkům. Ohlas vyvolal například příspěvek Roberta Rapljenoviće z německé Catholic University of Eichstätt-Ingolstadt s názvem „Bridging Rationality with Spirituality without Becoming Irrational: (De)Secularisation Through the Lens of Hesyhastic Anthropology“, ve kterém představil (mimo jiné) téma sekularizace evropských zemí ve vztahu k současným migračním vlnám a jejich dopadům v kontextu Německa. Na příkladu nedávného volání po chalífátu v části Německa diskutoval měnící se mezinárodní náboženskou mapu a nutnost vypořádat se s novou realitou a rolí náboženství ve veřejném prostoru.

Pozornost byla věnována také příkladům represí náboženských svobod členů tradičních či (relativně) nových církví a náboženských hnutí v různých geografických kontextech. V rámci pátého plenárního jednání, které bylo věnováno situaci na Tchaj-wanu, vystoupila Claudia Huang z Federation of World Peace and Love (Tchaj-pej) s příspěvkem „Religious and Spiritual Beliefs and Legal Norms: Focusing on the Tai Ji Men Case in Taiwan“, ve kterém reflektovala perzekuci členů hnutí Tai Ji Men prostřednictvím trestního a daňového práva. Různorodým perzekucím v řadě zemí světa byli (a stále jsou) vystaveni také členové náboženského hnutí známého jako Ahmadi Religion of Peace and Light (označováno zkratkou AROPL), kterému byl věnován celý šestý plenární panel. Proces etablování AROPL v Evropě představil ve svém příspěvku „The Ahmadi Religion of Peace and Light: A Middle Eastern New Religion Comes to Europe“ Massimo Introvigne z Center for Studies of New Religions (Turín). Na konferenci vystoupili i dva členové AROPL (Ardijan Demirović a Farha Musa), kteří nabídli insiderský pohled do fungování a vyznání jejich hnutí. Patrně nejsilnější komunita členů AROPL je v současné době ve Velké Británii, kde také oba působí. AROPL má nicméně své členy i v ostatních evropských zemích. Do Švédska zavedla přítomné účastnice a účastníky konference ve svém příspěvku „The Ahmadi Religion of Peace and Light: Cases of Persecution and Discrimination in Different Countries“ Rosita

Šoryté z European Federation for Freedom of Belief (Řím). Ve svém příspěvku reflektovala AROPL jako výzvu pro liberálně orientované Švédsko ve vztahu ke svobodě náboženského vyznání na pozadí různorodých perzekucí, kterým jsou členky a členové AROPL v této severské zemi vystaveni.

Svou stopu na konferenci mělo i Česko reprezentované Katedrou sociologie a sociální práce Západočeské univerzity v Plzni. Z původně tříčlenné delegace (Lukáš Dirga, František Kalvas, Jan Váně) nakonec z pracovních a zdravotních důvodů vystoupil na konferenci jen Lukáš Dirga s příspěvkem „The Story of (De)Secularization of Prison World in the Post-Communist Country? Religion and Prisons in the Czech Republic“, ve kterém představil dlouhodobý výzkum v prostředí českých věznic, na kterém spolupracuje s profesorem Janem Váně.

V závěrečném on-line panelu byla reflektována různorodá témata včetně role náboženství v rámci současné ruské agrese na Ukrajině či sociologické analýzy fenoménu poutí do Jeruzalému. Vyčerpávající představení všech příspěvků, které na konferenci zazněly, není s ohledem na jejich množství možné. Případní zájemci mohou navštívit webové stránky konference,³ kde lze nalézt program konference a abstrakty jednotlivých vystoupení.

Uznání zaslouží organizátoři konference za přípravu souvisejícího kulturního programu, který zahrnoval vedle představení místního folkloru a gastronomie také cesty do několika významných míst. Účastnice a účastníci konference tak měli možnost navštívit kláštery Vodoča, Veljusa a Novo Selo či velmi zajímavou vesnici Koleshino, ve které na malém prostoru bezproblémově koexistují a spolupracují zástupci/členové pěti různých církví/denominací.

Organizátorům konference patří poděkování za snahu vytvořit mezinárodní platformu pro setkávání, sdílení a (zdravě) konfrontační diskuse napříč různými kontinenty a obory. Pevně věřím, že v jejich úsilí neustanou a severomakedonské konference se zapíše jako tradiční akce na světové akademické mapě.

3 Dostupné online <<http://icrd.fzf.ukim.edu.mk/2nd-world-conference/>>.